

RECENZE

**STREJCEK, G., THEIL, M. A KOL.:
REGIONALISATION IN ÖSTERREICH UND
IN EUROPA. EINE UNTERSUCHUNG ÜBER
RECHTLICHE, POLITISCHE UND ÖKONOMISCHE
ASPEKTE REGIONALER ENTWICKLUNGEN.**

WIENER UNIVERSITÄTSVERLAG 1996, 181 S.

JAN FILIP

Před několika měsíci vyšel ve Vídni zajímavý sborník koordinovaných studií k problematice regionalismu v Rakousku a v Evropě. Práce je přitažlivá i pro českého čtenáře, neboť přibližuje k dopadům budoucího přistoupení středoevropských a východoevropských zemí k Evropské unii a zamýšlí se nad dopady této skutečnosti pro rozvoj regionalismu. Autoři jednotlivých příspěvků objasňují různé politické, právní a ekonomické aspekty současného stavu a budoucího vývoje evropského regionalismu z hlediska optimistických vizí „Evropy regionů“. Oba vydavatelé a koordinátoři projektu (kteří také projevíli zájem o zapojení badatelů v této oblasti z našeho státu) soustředili pozornost zpracovatelů jednotlivých příspěvků na roli národní a evropské regionální politiky, na otázky institucionálního uspořádání a jeho dopadů, na vzájemné vymezení pojmů regionalismu a federalismu, na zajímavou problematiku mediální prezentace regionalismu a tzv. regionální marketingu.

Sborník je tvořen celkem sedmi příspěvky. Obecný úvod představuje studie Gerharda Strejcka „Regionalizace v Rakousku a v Evropě“, kde jsou vymezeny základní pojmy a vývojové trendy zkoumané problematiky, možná nebezpečí a její

ekonomické a mezinárodně právní dopady. Eric Frey se v příspěvku „Regionalismus v EU: politické šance a překážky pro Evropu regionů“ zamýšlí nad rozporem pojmu regionalismu v EU, nad rozdíly a nerovnostmi regionů, jejich vztahem ke státní struktuře, národnostem, komunální struktuře, vztahu k centrále v Bruselu a ekonomickými dimenzemi regionalizace v EU. Dochází k závěru, že regionalismus sice nenabízí model pro reformu EU, ani recepty k překonání jejích slabín, neboť nepovede automaticky k transparentní, občanům blízké a jejich zájmům citlivé organizaci. Může však zlepšit soužití v rámci EU. Vlastními řešeními v rámci EU se zabývá studie Georga Lienbachera „Regionalizace v EU. Institucionální a právní základy na evropské úrovni“. Tuto část sborníku lze doporučit každému, kdo má zájem o stručný úvod do problematiky federalizace EU, jednotlivé kroky Evropského parlamentu v tomto směru a o důsledky Maastrichtské smlouvy pro princip subsidiarity a zřízení „Výboru regionů“. Pro nás dosud neznámou problematiku regionálního marketingu v oblasti expanze podniků, umístování výzkumných ústavů a projektů a turistiky se zabývá Markus Ott. Zkoumá praktické kroky v tomto směru a vyhodnocuje zejména první rakouské zkušenosti. Na to bezprostředně navazuje se studií „Reforma rakouské regionální politiky v světle evropskoprávních záměrů a cílů“ Gerhard Strejcek. Poukazuje na význam 22 mld šilinků pro období 1995–1999, které jdou z Bruselu do Rakouska a které významnou měrou přispějí i k rozvoji rakouských regionů. V této souvislosti zkoumá i způsob mediální prezentace uvedené problematiky, což by s ohledem na vytýkané nedostatky u nás mohlo být poučné. Není bez zajímavosti, že v této souvislosti Strejcek upozorňuje na negativní dopady možného rozšíření EU na přidělení prostředků pro rakouské regiony (s. 93). Současně konstatuje, že regionální podpora není klíčem k vytvoření a vývoji výrobní základny ekonomicky slabých regionů. Jde o konkrétní a nejobsáhlejší část celého sborníku, který již vyhodnocuje politické, ekonomické, právní a další dopady rakouského členství v EU a rozpracovává náměty reformem. Ještě konkrétnější je studie Michaela Theila „Rámcové podmínky podpor EU na příkladu Burgenlandu“. Zde je blíže zkoumán i vztah k sousednímu Maďarsku. Celkovou problematikou regionalizace po vstupu do EU se zabývá Gabriela Tondlová v příspěvku „Regionální politika EU v Rakousku“. Shrnutí výsledků je potom obsaženo v závěrečném příspěvku Gerharda Strejcka. Práci lze doporučit každému, kdo se touto problematikou zabývá jak z hlediska regionů a regionální struktury, tak z hlediska politiky Evropské unie na příkladu sousedního a rozvinutějšího státu, pro který přesto představuje vstup do EU značný problém a potřebu rychlé orientace v soutěži se zkušenějšími konkurenty (v oblasti regionálního marketingu). Další cennou věcí sborníku je to, že každý příspěvek je doložen obsáhlým souborem vybrané literatury k danému tématu.